

лидни за този субект социо- и етнокултурни комплекси, то води до уплътняване на социалното пространство и време, до обогатяване и развитие на социалната му практика. Но това става само в рамките на дадена качествена определеност, характерна за парцелираното тук пространство, за иманентно присъщия му начин на жизнедейност и пр.

В този смисъл в циганското социално пространство имаме реално и всекидневно присъствие и изява на този вариант. Фило- и онтогенетичното разширяване и уплътняване на жизнената и етнокултурната ромска среда с валидизирани от съответното ромско съзнание и битие еталони и стандарти на жизнедейност са категоричното му потвърждение, защото те притежават своята значимост като регулативни фактори и репродуктивни механизми, обезпечаващи историческата приемственост в социално акумулирания опит, традиции, нрави, жизнени стереотипи, културни стандарти и др. под. в границите на ромското поселение или на битността и душевността на отделната група.

От само себе си се разбира, че този вариант не дефинира пряка еднозначна и всеизчерпваща връзка с процесите на разширяване и уплътняване в социалното пространство, взето в неговата тоталност. Тук съществуват и латентни, и актуализирани разминавания.

Вторият вариант се отнася до ситуацията, при която събитието има характеристики, които го разкриват като негативно отклоняващо се от социо- и етнокултурните основи на господстващите ценностно-нормативни комплекси и социални отношения. В случая събитието се разкрива в два основни аспекта. Един, когато то е свързано с изискването за замяна на съществуващото с други по същност и функции норми, ценности и отношения, обуславящи социално-историческия прогрес, които обаче не се възприемат в тази им смислова дълбочина и предназначеност. И друг, когато то води до отрицание, деформиране и дискредитиране на съществуващи обществени, културни, етнични и др. комплекси отношения, ценности и норми и до въвеждане на други ценности, норми, отношения и порядки, които в дълбоката си същност са връщане назад по стъпалата на човешката, а в т. ч. и на етничната история. В този случай събитието провокира към реставрация на социална и етнична орга-